

יוסף חסד'י ורחל

נערך ויוצא לאור ע"י "חסד'י יוסף ורחל" [בהשתתפות כולל "חוני המעל"י]
 העלון לע"ג אבי מורי ר' יוסף בר אסתר סויסה ז"ל שנלב"ע ביום י' סיון התשע"ב
 ואימי מורתי רחל בת איזיה סויסה ע"ה שנלב"ע ביום כ"ז מרחשון התשע"ז

שבת שלום

שבת כגי' כסלו ה-תשפ"ב
 פרשה: **וישב**
 הפטרה: **כה אמר ה'**
שבת מברכין
 ראש חודש ביום שבת
 וראשון המולד יום שבת
 בשעה: 13:39
 ו - 14 חלקים

הזלכת נרות - 16:14
צאת השבת - 17:06
השבת - 17:38

הזלכת נרות בשבת המצות 16:13

וישב	וישב
עמוד השחר: 5:17	5:24
זמן טלית: 5:24	5:31
זריחה: 6:19	6:25
צאת: 11:27	11:30
מנחה גדולה: 11:53	11:55
שקיעה: 16:35	16:35

"התנתג שבת בלילות תורה, וישג שבת" מספר "אורות מרומי"

הליכות יוסף ורחל

* הנה במבוא (שבת לד') אמרו, שלדעת רבי יהודה זמן בין השמשות מסתיים כעבור שיעור מהלך שלשת רבעי המיל אחר שקיעת החמה, (ומכיון ששיעור מיל לדעת מרן השלחן ערוך הוא שמונה עשרה דקות, יוצא שזמן בין השמשות מסתיים שלש עשרה דקות וחצי אחר שקיעת החמה), ומאידך אמרו (שבת לה:) שזמן צאת הכוכבים שהוא לילה ודאי, הוא אחר צאת שלשה כוכבים ביונים. ומדברי רבים מרבנותי הראשונים והאחרונים מתבאר, ששיעור זמן צאת שלשה כוכבים ביונים שיה שיעור זמן מהלך שלשת רבעי המיל.

העלון לרפואת חמי וחמתי שלום בר שמחה ומרים בת רחל מנשה בר דוד וברוריה הרונה להקדיש את העלון או חלקו בטל... 052-5079555

"הקב"ה בורא אורו של משיח"

בפרשת וישב מסופר שיעקב אבינו בקש, אחרי קבורת אביו יצחק, לשבת בשלוה (מ"ר, פ"ד, ג') בארץ כנען, בקרית-ארבע היא חברון.

"וכך אמרו חכמים, לא נהנה יעקב אבינו ממושב עד שגר במגורי אבותיו ואיזו זו? זו ארץ כנען ששם גר יצחק אביו". (מ"ר, פ"ד, ה'). אמנם בשביל יעקב אבינו ארץ כנען היא בינתיים "ארץ מגורי אביו". הוא "גר", במעמד של "תושב ארעי". ומה עם הגשמת החלום הגדול, חלום סולם יעקב? "הארץ אשר אתה שוכב עליה לך אתננה ולזרעך. והיה זרעך כעפר הארץ ופרצת ימה וקדמה צפונה ונגבה", לשם הפיכת החלום הזה למציאות, קפץ עליו רוגז המחלוקת בין יוסף לאחיו ובראשם יהודה. "נתגלגלו הדברים על ידי תולדות יוסף והוא אמרו 'אלו תולדות יוסף' ונמכר למצרים וירדו אבותינו למצרים והעלה אותם המבטיח לקיים הבטחתו אל הארץ וירשו נחלתם". (אור החיים ל"ז, א'). "כל מחלוקת שהיא לשם שמים, סופה להתקיים" (אבות ה', כ'). דווקא מתוך המחלוקת בין האחים, מתוך ירידת אבותינו, נולד "עם בני ישראל" (שמות א', ט') שעולה בחזרה ויורש את ארץ ישראל, לא רק כנחלת אבות האומה אלא כבית לאומי לבנים. באותו זמן של ירידה "יורד יהודה מאת אחיו" (בראשית ל"ה, א') "הקב"ה היה עוסק, בורא אורו של מלך המשיח" (מ"ר פ"ה, א').

אורו של מלך המשיח כולל משיח בן יוסף ומשיח בן דוד לבית יהודה. יוסף "המשביר" הבונה את הארציות ויהודה "הפעם אודה את השם" הבונה את הרוחניות. בתקופתנו, זוכים אנו לאורו של משיח בן יוסף על ידי "קבוץ גלויות, בנין ירושלים והרחבת ישוב ארץ" (קול התור להגר"א) עד הגאולה השלמה עם משיח בן דוד בימינו אמן.

"על קידוש ה' " תשס"ו

מסעוד צעד נכחו, ליבו הולם בעוז. הוא ניגש אל המושל, כרע ברך לפניו ונשק את ידו. אחר קם על רגליו והכריז: "הנני מוכן ומזומן להמיר את דתי". המושל התמוגג. המעמד כולו הקנה לו יוקרה וכבוד. גם מבלי להפנות את ראשו לצדדים יכול היה לחוש במבטי ההערצה והקנאה הננעצים בו מכל עבר. "מבקש אתה להתאסלם?" קרא, "נאה ויאה, אבל תחילה וראש נלבישך בג'לאביה חדשה ומפוארת!" והוא נטל מן השולחן שלצידו את הג'לאביה החדשה, מסר אותה לקאדי היושב לצידו ואמר: "הקאדי מכובד בהלבשת היהודי!"

דממה השתררה כאשר הקאדי קם ממקומו והלביש את מסעוד. הכורע על ברקיו, בג'לאביה המוזהבת. הכל המתנינו במתח להכרות ה"שהאדא" (קבלת דת מוחמד).

אבל אז אירע הדבר. מסעוד קם על רגליו, התנשם עמוקות, ולפתע הצטרח בקול לא לו: "שמע ישראל, ה' אלוהינו, ה' אחד!"

ברגע הראשון לקה המושל בהלם. הוא הכיר היטב את הפסוק השגור על פיהם של היאהוד, הוא רק לא הבין מדוע מוצא היהודי לנכון לזעוק את הפסוק הזה באוזניו, כאן ועכשיו, במקום להמיר את דתו.

ובטרם הספיק לירד לסוף דעתו של מסעוד. נשמעה הזעקה בשנית. "שמע ישראל, ה' אלוהינו, ה' אחד!" ובשלישית: "שמע ישראל, ה' אלוהינו, ה' אחד!" "עצרו אותנו" צרח המושל בזעם, "עצרו את היהודי הארור הזה שבא להתל בנו!"

חיילי הארמון לא המתנינו להוראה נוספת. הם זינקו לעברו של מסעוד. הפילו אותו ארצה ועקדוהו כשה. המושל קם מכיסאו, כל גופו רועד מזעם. היהודי שם אותו ואת דתו ונביאו ללעג וקלס, לעיני כל נכבדי תאפיללת, והוא לא היה מוכן לכך בשום פנים ואופן. "הוציאו אותו להורג!" פקד. עיניו מוצפות דם; "כאן ועכשיו!"

החיילים מיהרו למלא אחר ההוראה. מסעוד, היהודי ששב לאמונת אבותיו ברגעיו האחרונים, הוצא להורג, על קידוש השם, בחרבם של בני הפרא. רק אז, נוכח דמו השפוך של היהודי, נחה דעתו של המושל.

"קחו את הגופה ומסרו אותה ליהודים!" אמר, "למען יראו מה עולה בגורלו של המהתל במושל ובלדת האסלאם!"

עוד באותו לילה נערכה הלוייתו של מסעוד, כשאחרי מיטתו צועדים יהודי המלאח ברגשות מעורבים.

עיניהם זלגו דמעות, על רציחתו של אחיהם בידי חיילי המושל. אבל ליבם היה מלא בשמחה טהורה, על החרפה שהוסרה.

הנה שוב הוכח כי היהודים - עם קשה עורף הם, גם אם יצהירו ויכריזו על רצונם להמיר את דתם, ברגע האחרון ישובו בתשובה.

רק שניים, שלמה החייט והגאון הקדוש רבי יעקב אבוחצירא, ידעו מה זיעזע את ליבו. של מסעוד ברגע האחרון, ומה גרם לו לשוב בתשובה שלמה ולמסור נפש על קידוש השם.

הודעות מרכז "תורה לוי" פתוח בימים: א - ה פלא... 052-5079555

שיעורי לווין

לע"ג מרן הרב עובדיה יוסף זצוק"ל
 כל מוצאי שבת אפשר לצפות בשיעורי הרשב"ע ר' יצחק יוסף שליט"א בלוויין על מסך גדול בבית הכנסת אשר ב"שבט סופר"

העלון לרפואת והצלחת יוסי ביטון הבעלים של "אביזרי הגולן" וכל משפחתו ישלם ה' פעלו אמן

"ויבא יוסף את ד"בתם רעה אל אביהם"

מעיר כאן בעל "שדה תבואות": מתוך דברי יוסף שהשמיע לשון הרע על אחיו - אף על פי שאמר דברי אמת - נתגלגלו הדברים ובני ישראל נשתעבדו למצרים. ואילו יהודה שקרא באזני אחיו: "מה בצע בן נהרוג את אחינו" - אף על פי שחטא אחרי כן בתמר כלתו - נתגלגל הדבר ויצא מחטאו מלך המשיח. מכאן נמצינו למדים, שגילויי פורענות לעולם, ואילו גילויי אהבה ורחמים סופם להביא גאולה לעולם...

"ויבא יוסף את ד"בתם רעה אל אביהם"

דבר זה צריך ביאור, כי חלילה לנו לחשוב הדברים ככתבם על יוסף הצדיק שדיבר לשון הרע וכו'. אלא הביאור הוא על פי הנדע שכל התורה והמצוות שאדם מקיים, עיקר ההעלאה שלהם הוא על ידי צדיק יסוד עולם. וגם עיקר השלימות מהתורה והמצוות נעשה על ידי התקשרות אליו כידוע ליודעי חן. וידוע שיוסף היה צדיק יסוד עולם, ואחר שראה שאחיו אינם מקושרים בו כראוי, לא היה בכוחו להשלים את התורה והמצוות שלהם ולהעלותם לפני אביהם שבשמים. ואף שמכל מקום עלו משניהם לפניו יתברך כי עיני כל נגדו, אבל לא היו בשלימות כראוי כמו שהיו עולים על ידי יוסף.

וזהו שכתוב: "ויבא יוסף את דבתם" - היינו התורה והתפילה שלהם שפעלו בדיבור פיהם, "רעה אל אביהם" - הוא אביהם שבשמים, שלא היו בשלימות, מפני שלא היו מקושרים ליוסף כראוי שהוא בחינת טוב, וכמו שכתוב: "אמר צדיק כי טוב" וכו'. ולכן אמר: "דבתם רעה", שכל שאינו בבחינת טוב, קוראים לו רעה, כי רק על ידי בחינת צדיק יסוד עולם נשלמים כל הדברים, ועל ידו נשפעים כל ההשפעות הטובות לכנסת ישראל.

"ויראו אוזיו כי אותו אהב אביהם מכל אוזיו וישנאו אותו"

הנה טבע ההורים לאהוב את בן הזקנים יותר משאר הבנים, אם כן אין שום חידוש במה אהב את יוסף יותר מכל בניו, כי בן הזקנים הוא לו, אבל לפי זה היה לו לאהוב ביותר את בנימין שנוגד לו יותר לעת קנותו. אזה כי במה שאהב את יוסף יותר מבנימין, הוא הבדיל בין הבנים ומצאו האחים מקום לקנאה ושנאה.

וזהו שאמר הכתוב "ויראו אחיו כי אותו אהב אביהם מכל אחיו" - היינו שאהב אותו אפילו יותר מבנימין, לכן "וישנאו אותו", כי הבינו שהוא יותר מעולה במעלות.

"וישנאו אותו"

מעיר כאן הגאון רבי צבי פסח פראנק זצ"ל, משנאתם של השבטים למד אתה אהבת ישראל מה היא. "וישנאו אותו" נאמר, ואחר כך "ויוסיפו עוד שנאו אותו", הוסיפו עוד מעט שנאה על שנאתם, הכל במידה ובמשקל. שכן גם בשעת

המחלוקת, אשר הם החליטו בה כי מותרת היא, לא שכחו את אמת המידה, ולא הפריזו בשנאתם, אלא אך כפי הערכתם שכן ראוי לנהוג.

"וישנאו אותו ולא יכלו דברו לשלום"

יש לשאול, מדוע כתוב "ולא יכלו דברו לשלום", והרי הדבר פשוט שלא יכלו לעשות זאת, שהרי לפני כן כתוב "וישנאו אותו"? ויש לומר, שבא הכתוב לומר, שהיו האחים אנשים ישרים עד מאד, ולא היו אחד בפה ואחד בלב, על כן לא יכלו דברו לשלום, היינו שמצד טבעם הטוב לא יכלו לדבר לשלום, ולהיות חלילה אחד בפה ואחד בלב...

"וישנאו אותו ולא יכלו דברו לשלום"

יש לבאר על פי מה שאמרו חכמינו בתלמוד (ברכות סד): הנפטר מחביון, אלא יאמר לו "לך בשלום", אלא "לך לשלום", שהרי יתרו שאמר למשה, "לך לשלום", עלה והצליח, דוד שאמר לאבשלום "לך בשלום" הלך ונתלה. והו' שאמר הכתוב "ולא יכלו דברו לשלום" - השבטים היו שונאים את יוסף ולא יכלו לומר לו "לך לשלום".

"ויוזלו יוסף וזלום יו"ד לאוזיו"

צריך להבין, מדוע יוסף היה מגדיל את השנאה על ידי שהיה מספר את חלומותיו לאחיו, והרי הוא ידע שהוא שנואי בעיניהם והיה צריך להמנע ולא לספר את חלומותיו? ויש לומר, שיוסף התכוון להודיע להם שמן השמים העלוהו לגדולה, ועל ידי זה יחדלו אחיו לשנוא אותו.

"ויוזלו יוסף וזלום יו"ד לאוזיו ויוסיפו עוד שנאו אותו"

יש לשאול והרי עדיין יוסף לא סיפר להם את תוכן החלום, אלא רק אמר להם שחלם חלום, ואם כן מדוע נאמר שאחיו הוסיפו לשנוא אותו?

ויש לומר, שמחמת שנאתם ליוסף תיארו לעצמם שתוכן החלום הוא לטובתם ולרעתם, ועל כן הוסיפו לשנוא אותו בטרם שמעו את תוכן החלום...

"ויוזלו בו אביו ויאמר לו מה הזלום הזה אשר זלמת"

תיבת "הזה" עולה בגימטריה שבע עשרה, ויוסף היה באותו זמן בגיל שבע עשרה (כמו שכתוב בפסוק ב'). ולכן אביו גער בו ואמר לו "מה החלום הזה אשר חלמת, הבוא נבוא אני ואמך ואחיך להשתחוות לך ארצה" - וכי חושב אתה שנבוא עולה להשתחוות לצעיר כמוך בגיל שבע עשרה שנה? בודאי שלא יתכן לעשות כדבר הזה...

"ויקנאו בו אוזיו"

נראה שהקנאה מרומזת בשמו של יוסף, כי "יוסף" עולה בגימטריה מאה חמישים ושש, וכן קנאה עולה במספר כזה.

אמרות יוסף ורחל

הסידר צעיר ניגש פעם אל רבי צבי הירש, בנו של הבעש"ט, וביקשו לתת לו דרך בעבודת ה'. כרי שיוכל להגיע למדרגת צדיק. אמר לו רבי צבי הירש: וראי אתה פלוני העשיר, שאביו היה עשיר גדול והוריש לו הון רב. פעם בא אליו אדם וביקשו לייקץ לו ביצר יוקעה עשיר. אמר לו אותו גביר: אין לי מוטע אך נעשים עשירים. ירשתי את העושר מאבי. לך לעשירי אחר, שנעשה עשיר בקשר אצבעותיו, ושאל אותו. "אף אני כך", סיים הצדיק ברוב ענותו, אבי הקדוש פעל שתיתן לי נשמה גבוהה והוריש לי מסגולותיו הרחבות, ולא עמלתי על כך. שאל צדיק שנוגד להגיע למדרגתו בעמלו וביגיעתו...

הלכות יוסף ורחל

זמן תפלת מנחה וערבית, ונטילת ידים קודם התפלה
ההלכות מספר "הלכה ברורה" להרה"ג דוד יוסף שליט"א

מנחה אחר ערבית

י. מי שהקדים להתפלל תפלת ערבית מבעוד יום, ולאחר מכן נזכר שלא התפלל מנחה, רשאי להתפלל שמונה עשרה לאחר מכן לשם מנחה, שהרי אפילו אם נאמר שאינו רשאי להתפלל מנחה אחר ערבית, עדיין יש לומר שתפלה זו היא לשם תשלומי מנחה, ואינו נחשב כמוזד שאין לו תשלומין. וצריך להסמיך אותה לתפלת ערבית.

נטילת ידים קודם תפלה

יז. אם יש לו מים מזומנים לפניו צריך ליטול ידיו קודם שיתפלל מנחה. וכן צריך ליטול ידיו קודם שיתפלל ערבית. ואינו מברך ברכת "על נטילת ידים". ואפילו עשה צרכיו בין קטנים ובין גדולים, ונגע ושפשף בידיו, אינו מברך "על נטילת ידים".

ואם נטל ידיו קודם תפלת שחרית, ושמר את ידיו ויודע שלא הסיח דעתו מהן, אינו צריך לחזור וליטול ידיו קודם תפלת מנחה. (וכן אם נטל ידיו קודם תפלת מנחה ולא הסיח דעתו מהן, אינו צריך ליטול ידיו קודם תפלת ערבית). ואם נטל ידיו שחרית ולאחר מכן הסיח דעתו מהן קודם שיתפלל מנחה, אבל אינו יודע שנתלכלכו, אם יש לו מים מזומנים לפניו יטול ידיו, ואם אין לו מים מזומנים לפניו, די בכך שיקנה ידיו במידי דמנקה ולאחר מכן רשאי להתפלל.

ומידי דמנקה היינו אבן, או עפר, או קיסם, או כותל, או קורה, או מפה, או בגד קשה.

ואם היו ידיו מלוכלכות, או שנגע במקום מטונף אחר שנמלך שחרית, צריך לחזור אחר מים ליטול ידיו (בלי ברכה) קודם שיתפלל מנחה או ערבית. ואם הולך בדרך והמים נמצאים לפניו, צריך לחזור אחריהם עד מרחק ארבעה מילין (שהם שמונת אלפים אמה, דהיינו מעט פחות מארבעה קילומטר). ואם המים נמצאים מאחוריו, צריך לחזור לאחוריו, עד מיל (שהוא אלפיים אמה, שהם מעט פחות מקילומטר אחד), אבל יותר ממיל אין צריך לחזור. ואם הוא בתוך ביתו, דינו תמיד כמי שנמצאים המים מלאחוריו, דהיינו שחייב לחזור אחריהם עד מיל, אבל יותר ממיל אין צריך לחזור אחריהם. ואם חושש שעד שימצא מים לרחוץ ידיו יעבור זמן תפלה, לא יחזור אחר מים, אלא יקנה ידיו במידי דמנקה. אבל אם חושש שמא יפסיד תפלה בציבור מחמת שצריך לחזור אחר מים לנקות את ידיו שנתלכלכו, צריך לחזור אחריהם, ויתפלל ביחיד.

ואם נטל ידיו לסעודה, ולאחר מכן בתוך סעודתו או אחר סעודתו בא להתפלל מנחה או ערבית, אף על פי שלא הסיח דעתו מידי צריך לחזור וליטול ידיו, (ורק אם נטל ידיו שחרית ולא הסיח דעתו מידי אין צריך לחזור וליטול). ואין הניגוב מעכב בנטילה שקודם התפלה, ולכן אם אין לו במה לנגב ידיו, רשאי להתפלל בלא שינגב ידיו.